

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/459/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313215494
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1313215494.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti V.: B., L.. XX.XX.XXXX S. E., L.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, deti rodičov: matky - C. V., L.. XX.X.XXXX, J. I.Á. XX, J., zast. Doc. JUDr. Vlastou Kovalančíkovou, CSc., advokátkou, AK Mierové námestie 3, Senec, a otca - V. V., L.. XX.XX.XXXX, J. G. T. XX, J., zast. JUDr. Milanom Ficekom, advokátom, AK Žilinská 14, Bratislava, v spojenom konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti a návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi, na odvolanie oboch rodičov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 19.05.2014, č.k. 51P 145/2013-218, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0), takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 19.05.2014, č.k. 51P 145/2013-218 návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, vzájomný návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti a návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Pokiaľ ide o návrh matky, ktorým žiadala o zvýšenie výživného dôvodiac nárastom potrieb maloletých detí, tento posúdil ako nedôvodný, majúc za to, že od posledného rozhodovania o výživnom (rok 2012) nedošlo na strane detí k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala matkou navrhované zvýšené výživné. Podľa názoru súdu prvého stupňa matkou vyčíslený nárast potrieb detí je nielen s prihliadnutím ich veku, zdravotnému stavu, výkonu povinnej školskej dochádzky a predškolského zariadenia nadhodnotený, ale predovšetkým vzhľadom k súčasným zárobkovým a majetkovým pomerom oboch rodičov viac ako premrštený. Matkou vyčíslené náklady detí pritom posudzoval aj z hľadiska vývoja životných nákladov a výšky sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa (§ 1 opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny. Pokiaľ ide o zmenu pomerov na strane otca mal za to, že zvýšenie výživného pomery na strane otca neumožňujú z dôvodu vzniku jeho ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a skutočnosti, že otcovi od posledného rozhodnutia o výživnom podstatným spôsobom nevzrástol príjem. Pri svojej úvahe vychádzal z preukázanej skutočnosti, že otcovi od poslednej úpravy výživného sa zvýšila čistá mesačná mzda o sumu XXX,XX €, čo v zásade predstavuje sumu, ktorú je otec povinný prednostne použiť na výživu ďalšieho maloletého dieťaťa, ktoré má rovnaké právo životnej úrovne od otca, ako jeho dve ďalšie nezaopatrené maloleté deti Lenka a Veronika. S prihliadnutím k nárastu mzdy otca od poslednej úpravy výživného však nedospel z

vykonaného dokazovania k skutkovému a právnomu záveru, že na strane otca vznikli okolnosti, pre ktoré je potrebné znížiť jeho výživovaciú povinnosť k maloletým deťom, na každé dieťa o XX € mesačne. V tomto smere poukázal na to, že výživné na maloleté deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov, v prípade otca aj pred jeho ďalšími úvermi a pôžičkami spojenými so získaním a zabezpečením nového rodinného domu a v spojení s kúpou osobného motorového vozidla z dôvodu, že zo žiadneho právneho predpisu, resp. zmluvného vzťahu otcovi nevznikla povinnosť zabezpečovať kúpou nehnuteľností aj právo bývania pre rodičov jeho súčasnej manželky. Pokiaľ ide o celkový príjem otca, poukázal na skutočnosť, že náhrada cestovných nákladov, ktoré otcovi vypláca jeho zamestnávateľ formou diét má slúžiť výlučne na krytie vlastných nákladov výživy otca ako zamestnanca voči zamestnávateľovi pre riadne plnenie jeho pracovných povinností, preto z tohto ďalšieho príjmu otca nie je zákonom prípustné zvyšovať výživné na maloleté deti, je však možné k ich výške prihliadať tak, že slúži k úhrade vlastných nákladov otca v prevažnej miere, ktorý príjem následne dovoľuje zo mzdy oca bez ohrozenia jeho vlastnej výživy platiť doposiaľ súdom určené výživné. Vzhľadom k uvedeným skutkovým a právnym dôvodom návrh matky na zvýšenie výživného, ako aj návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Rovnako ako nedôvodný zamietol aj návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi, nakoľko mal z vykonaného dokazovania preukázané, že styk otca s maloletými deťmi tak ako bol upravený rozsudkom zo dňa 07.11.2012 zodpovedá aj podľa vyjadrenia matky, aj podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka potrebám maloletých detí, rovnako poukázal na skutočnosť, že otec maloletých detí doterajší rozsah styku s deťmi nevyužíva v plnom rozsahu. Pri rozhodovaní prihliadol tiež na stabilitu výchovného prostredia maloletých detí a na jeho zachovanie aj v rámci rozsahu styku detí s otcom. Vec právne posúdil podľa § 62 ods. 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zák. o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie obaja rodičia.

Otec svojim odvolaním napadol výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým zamietol návrh na zníženie výživného a návrh na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi. V napadnutých výrokoch žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. S názorom súdu prvého stupňa vysloveným v písomnom odôvodnení rozhodnutia v časti zamietnutia jeho návrhu na zníženie výživného nesúhlasil, nakoľko k súdom konštatovanému nárastu mzdy (XXX,XX €) došlo po uplynutí cca 2 a pol roka od poslednej úpravy. Súd teda pri rozhodovaní nezohľadnil priemerné medziročné nárasty cien tovarov a služieb, infláciu a ďalšie ekonomické ukazovatele, ktoré reálnu hodnotu nárastu mzdy značne znižujú. S ohľadom na uvedené, ako aj vznik jeho ďalšej výživovacej povinnosti mal za to, že zákonné podmienky na zníženie výživného k maloletým deťom boli splnené. Súdu prvého stupňa vytkol tiež to, že sa nezaoberal jeho návrhom na posunutie splatnosti výživného z 15-teho dňa v mesiaci na 20-teho dňa v mesiaci. Návrh bol v tomto smere dôvodný, keďže mzdu mu zamestnávateľ poukazuje k 15-temu dňu v mesiaci a z dôvodu prelínania uvedených termínov môže dôjsť k situácii, že výživné na maloleté deti bude zaplatené o 1 - 2 dni neskôr. Pokiaľ ide o jeho návrh na zmenu úpravy styku, s názorom súdu prvého stupňa vysloveným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa rovnako nestotožnil, mal za to, že ním navrhovaná úprava styku nie je v žiadnom prípade spôsobilá narušiť stabilitu výchovného prostredia maloletých detí, obe deti sú totiž zverené do osobnej starostlivosti matke a on svojim návrhom sa domáhal iba rozšírenia súdom určeného styku, aby mohol v širšom rozsahu realizovať svoje rodičovské práva a povinnosti.

Matka svojim odvolaním napadla rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým zamietol jej návrh na zvýšenie výživného, v napadnutej časti žiadala rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku zmeniť v zmysle podaného návrhu na zvýšenie výživného. Tým, že dôvodom na zvýšenie výživného je nárast potrieb maloletých detí, tieto v konaní riadne vyčíslila, ich opodstatnenosť riadne odôvodnila a preukázala. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že ňou vyčíslený nárast odôvodnených potrieb maloletých detí prekračuje nielen právo detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ale vysoko prekračuje aj vývoj životných nákladov, neuviedol však, ani neodôvodnil, ktoré z ňou vyčíslených nákladov považuje za nadhodnotené, resp. premrštené, neuviedol ani to, ktoré potreby detí považuje za nedôvodné. Nelogicky a v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine vyhodnotil ňou vyčíslené náklady na deti ako následok životného minima. S poukazom na uvedené považovala uvedené odôvodnenie rozsudku za arbitrárne, navyše nemajúce oporu v zákone,

ani v inom všeobecne záväznom právnom predpise. Za amorálne, nehovoriac o absolútnom rozpore so zákonom považovala konštatáciu súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu otca na zníženie výživného z dôvodu, že otcovi sa od poslednej úpravy výživného zvýšila priemerná čistá mzda o XXX,XX €, čo predstavuje sumu, ktorú je otec povinný prednostne použiť na výživu ďalšieho maloletého nezaopatreného dieťaťa. Z uvedenej konštatácie súdu prvého stupňa vyplýva, že tretie dieťa otca má prednosť pred jeho prvými dvoma deťmi pochádzajúcimi z predchádzajúceho manželstva. Navyše poukázala na to, že otec náklady na výživu tohto tretieho dieťaťa ani len nevyčísliť. Súdu prvého stupňa taktiež vytkla, že v konaní o jej návrhu na zvýšenie výživného poukazovala na fakt, že otec žije v spoločnej domácnosti nielen so svojou manželkou, ale aj s jej rodičmi. Napriek tomu, že sa jedná v danej veci o spoločne posudzované osoby, ktoré sa spoločne podieľajú na chode domácnosti otca a minimálne i na úhrade nákladov spojených s bývaním, súd prvého stupňa vôbec neskúmal ich príjem, ani ekonomický, či iný podiel a s ním spojený dopad na otcom vyčíslené vlastné nevyhnutné náklady. Súd prvého stupňa sa nezaoberal ani otázkou nevyhnutnosti nákladov otca, rovnako sa nezaoberal jeho životnou úrovňou, ktorá sa od poslednej úpravy výživného značne zvýšila (kúpa rodinného domu, auta).

Odvolačný súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolania rodičov nie sú dôvodné.

Podľa § 78 ods. 1 Zák. o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pritom treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletých detí alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zák. o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti a schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

V danej prejednávanej veci súd prvého stupňa postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb maloletých detí, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých sú deti plne odkázané a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 Zák. o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na maloleté deti, t.j. v čase rozhodovania Okresného súdu Bratislava III zo dňa 25.01.2012, č.k. 10C 105/2011-54.

Vychádzajúc z okolností zistených vykonaným dokazovaním odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že na strane maloletých detí došlo od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom z 25.01.2012 k zvýšeniu odôvodnených potrieb detí, u maloletej B. jej nástupom do 1. triedy základnej školy od septembra 2013, u maloletej E. jej nástupom do materskej školy od 24.11.2011, a to platením pravidelných poplatkov u B. ZRPŠ, školský klub, strava v školskej jedálni, nákup školských pomôcok, platenie akcií poriadaných školou, u Veroniky taktiež poplatky v materskej škole, školné, strava, akcie poriadané materskou školou, krúžky, divadielka a pod., v rozsahu, ktorý, ak by to umožňovali zárobkové a majetkové pomery otca, by bolo potrebné premietnuť do výšky výživného. V tomto smere sa odvolací súd nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa o nadhodnotených, resp. viac ako premrštených nákladoch detí. V tejto časti je navyše odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, nakoľko súd v odôvodnení rozhodnutia nekonkretizoval, ktoré náklady detí považoval za nadhodnotené. Tým, že pri rozhodovaní o zmene výživného na maloleté deti je potrebné v konaní zisťovať zmenu pomerov nielen na strane maloletých detí, ale aj rodičov, správne súd prvého stupňa zameral svoje dokazovanie na zistenie príjmov rodičov, nákladov ich domácnosti, zisťoval vznik ďalších vyživovacích povinností a pod.. Z vykonaného dokazovania správne zistil, že zárobkové a majetkové pomery matky sa nezmenili, u otca došlo k zvýšeniu jeho príjmu o XXX,XX €, otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k dieťaťu narodenému z manželstva, rovnako otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k jeho manželke, t.č. na rodičovskej dovolenke. Pokiaľ ide o príjem otca, súd prvého stupňa správne vychádzal

z čistej priemernej mzdy vykázaney zamestnávateľom, keďže vyplácanie cestovných nákladov otcovi jeho zamestnávateľom netvorí súčasť mzdy, z ktorého dôvodu cestovné náhrady, ktoré otec v priebehu mesiaca ušetrí možno zohľadniť iba čiastočne, odhadom, v rámci celkovej životnej úrovne otca a jeho rodiny. Z uvedeného dôvodu odvolací súd na otcov vyčíslené náklady spojené so splácaním pôžičiek, či financovania rodičov jeho manželky neprihliadal. Pokiaľ ide o kúpu rodinného domu, či auta treba uviesť, že matka má vyriešenú bytovú otázku darovaním bytu otcom, rovnako však aj otec má právo na zabezpečenie pre rodinu vyhovujúceho bývania, pričom kúpu rodinného domu mimo Bratislavu za cca XX.XXX € na úver, nemožno považovať za nadštandardné bývanie, svedčiacie o značne zvýšenej životnej úrovni otca od posledného rozhodnutia o výživnom.

Posudzujúc vec komplexne, vyhodnotiac skutkový stav zistený súdom prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru, že napriek zvýšeným potrebám detí v súvislosti návštevou predškolského a školského zariadenia (zmena pomerov na strane detí), došlo k zmene pomerov aj na strane otca a to vznikom jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a vyživovacej povinnosti k manželke, t.č. na rodičovskej dovolenke, čím rovnako aj na strane otca došlo k zvýšeniu nákladov jeho terajšej rodiny pri minimálnom zvýšení príjmu otca (XXX,XX €), ktorú skutočnosť odvolací súd vyhodnotil vo vzťahu ku kritériám rozhodným pre určovanie výživného uvedených v ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zák. o rodine, dospievajúc k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného v súčasnej dobe nie je dôvodný. Ako nedôvodný odvolací súd vyhodnotil aj návrh otca na zníženie výživného s poukazom na nárast potrieb oboch detí, čiastočne zvýšenie príjmu otca, životnú úroveň otca. Pokiaľ otec ako dôvod na zníženie výživného uvádzal vznik jeho ďalšej vyživovacej povinnosti treba uviesť, že vznik novej vyživovacej povinnosti je síce skutočnosťou, ktorú Zákon o rodine považuje za objektívnu skutočnosť, majúcu vplyv na určenie výšky výživného, zároveň však dodáva, že vznik ďalšej vyživovacej povinnosti nie je automaticky dôvodom na zníženie výživného pre deti narodeného z prechádzajúceho vzťahu, naopak podľa názoru odvolacieho súdu vznik ďalšej vyživovacej povinnosti je spojený s povinnosťou rodiča zvýšeným úsilím užiť všetky svoje maloleté deti.

Ako nedôvodný odvolací súd posúdil návrh otca na posunutie splatnosti výživného z 15-teho dňa na 20-ty deň v mesiaci. Tým, že výživné je nárokom dieťaťa, deň splatnosti výživného by mal byť v danom mesiaci čo najskorší tak, aby oprávnený (maloleté deti) mohol svoje potreby v predstihu uspokojiť. Bremono zabezpečenia finančných prostriedkov zaťažuje povinného, preto nie je vhodné prihliadať na výplatný termín u jeho zamestnávateľa.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ktorým zamietol návrh matky na zvýšenie výživného a návrh otca na zníženie výživného ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Ako vecne správny odvolací súd posúdil aj rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi stotožniac sa s o závermi súdu prvého stupňa vyslovenými v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku v tejto časti.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p., v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.